

Paraşütünüzü Kim Katlıyor?

“Hiç bir insan güvenemediği bir insanın yanında mecbur olduğundan daha uzun süre kalmaz. Kalmamalı da... Birbirlerinin katladığı paraşütle atlamaktan korkan insanlar olgun ve sağlıklı bir ilişki geliştiremezler ve mutlu birlikler yaşayamazlar. İşte bu sebeple; güven her türlü insani ilişkinin ve birlikteliğinin merkezindeki en belirleyici unsurdur. Eğer bir insan her gün paraşütünü hazırlayan güvenmediği bir insanın yanında mecbur olduğundan daha uzun süre kalırsa bu ilişkinin sonunda tek bir şey gerçek olur; ona benzeme ve onun gibi olma ihtimalini artırır. İşte bu da temelinde güven olmayan ve hastalıklı bir ilişkinin maalesef en çarpıcı sonucudur.”

İlhan Ürkmez

Yazar, Yönetici, Eğitimci ve Danışman

ilhanurkmez@yahoo.com

Yıllar önceydi. Televizyonda uçaktan atlama ve paraşüt katlama ile ilgili bir belgesel izlemiştim. Uçaktan atlamadan önce kişilere sınıf ortamında teorik dersler veriliyor, sonra 2-3 metre yükseklikten atlayarak yere düşerken yapacakları hareketler gösteriliyordu.

Katılımcılar eğitimden geçirildikten sonra sıra her katılımcının o ilk heyecanı yaşayacağı adrenalininin maksimum oranda pompalanacağı ana geliyordu. Yani iki üç bin metreden atlamaya.

Böyle bir tecrübeyi ilk yaşayanların hemen hemen hepsi işin uzmanı bir kişinin kontrolünde kontrollü bir şekilde kendini boşluğa bırakırken istem dışı olsa gerek boşlukta düşerken dönüp uçağın bir parçasını yakalamaya çalışıyordu.

Çok iyi hatırlıyorum işte o an şunu düşünmüştüm; *Bu kişilerin atladığı paraşütü kimler katlamıştı? Acaba bu kişiler hayatlarını kurtaracak olan o paraşütü katlayan kişiyi tanıyorlarmıydı?, Bu nasıl bir güvendi ki üç bin metreden aşağıya kendilerini bırakırken sırtlarındaki paraşüte ve o paraşütü katlayan kişilere şüphe duyulmayacak ölçüde büyük bir güven duyuyorlardı?*

Bu soru o an için zihnimi o kadar çok meşgul etmişti ki sonraki zamanlarda gerek çalıştığım şirketlerde yönetici olarak sorumluluk alırken, gerekse de danışmanlık ve eğitim hizmeti verdiğim şirketlerde yönetici ve çalışanları dinlerken ben hep bu durumu düşündüm.

Eğitimlerimde ve konuşmalarımda yukardaki hikayeyi katılımcılarla paylaştıktan sonra onlara şu soruyu sorardım; *Kimin katladığı paraşütle atlamak istersiniz?*

Gelen cevaplar hemen hemen hiç değişmez ve genellikle de şu tarz cevaplar olur; *Güvenebileceğim, çok iyi tanıdığım, bilgisine ve tecrübesine güvendiğim insanların katladıkları paraşütle...*

Sonra da onlara şu çarpıcı soruyu sorardım; *Peki sizler yönetici olarak bir ekip yönetiyorsunuz. Ekibinizdeki kaç kişinin katladığı paraşütle gözü kapalı atlarsınız?*

İşte bu soru konuşma yaptığım kişiler eğer belli bir sorumluluk taşıyan orta ya da üst düzey yöneticiler ise o anda salonun tam ortasına tahrir gücü yüksek bir bomba gibi düşer.

O ana kadar olaya, işe ve çalışanlara bu şekilde bir bakış açısıyla bakmamış ve değerlendirme yapmamış kişiler muazzam bir paradigma değişikliği yaşarlar. Birazdan cevaplar gelmeye başlar; kimisi ekibinde 15 kişi olduğunu fakat sadece iki kişinin katladığı paraşütle atlayabileceğini ifade ederken, bazıları ise ekibindeki hiç kimseye güvenemeyeceğini hele böyle hayati bir konu da birilerine güvenmenin delilik olacağını söyler.

İşte o an onlara derim ki; *“Siz ister güvenin ister güvenmeyin, ister yanlarında olun ister olmayın, hiç farketmez. Örneğin şimdi siz buradasınız ve o güvenmediğiniz çalışanlarımız şimdi sizin adınıza paraşütünüzü katlamakla meşguller. Bunun farkındamısınız?”*Sonra beni dinleyenlerin gözlerine bakarım. Yüz ifadeleri her şeyi anlatır aslında, ben anlarım. Bu sorunun vermeye çalıştığı mesajı henüz anlamaya çalışan ve giderek artan oranda tedirginlik yaşamaya başlayan dinleyenlerin yüz ifadelerinin hemen değiştiğini görürüm.

Sonra devam ederim; *“Diyelim ki siz satış müdürü’sünüz ve ekibinizde 25 satış elemanı var. Bu 25 satış elemanı da siz şu an burada beni dinlerken onlar dışarda müşteri ziyaretleriyle ve satış yapmakla meşguller. Yani onlar şu an sizin paraşütünüzü katlıyorlar. Akşam iş yerinize gittiğinizde nasıl bir sürprizle karşılaşacağınızı bilmiyorsunuz. Şimdi söyley misiniz lütfen, sizin paraşütünüzü kim katlıyor?”*

İş hayatına yönelik bu çarpıcı benzetmeden sonra beni dinleyenler oturdukları yerden kıpırdanmaya başlarlar. Dozajı giderek artan bir huzursuzluk içinde ekiplerindeki insanları düşünmeye koyulurlar. O zaman her yönetici anlar ki yönettiği ekibindeki her insan önemlidir, değerlidir ve güvenilir olmalıdır. Özellikle iş hayatında başarının güven temelli işbirliğinden geçtiğini belirterek bu konudaki anlatımımı noktalarım.

Şimdi bu yazımı okuyan her okuyucumun yukarda anlattığım paraşüt metaforu temelinde aşağıdaki

soruları düşünmesini ve kendi kendine cevaplamasını istiyorum;

- *Hayatınız boyunca paraşütünüzü kimler hazırladı ve katladı?*
- *İş hayatında şimdiki noktaya gelmenizde size kimler yardım etti?*
- *Sizin düşünce yapınızı kim şekillendirdi?*
- *Zor anlarınızda kimler size yardım etti?*
- *Kimler sizin gelişiminize en fazla katkıyı sağladı?*
- *Hayatınız boyunca paraşütünüzü hazırlayan kimlerdi? ve Siz onlara neden, niçin ve nasıl güvendiğiniz?*

İşte bu sorulara verdiğiniz cevaplardaki insanlar, sizin hayatınızı borçlu olduğunuz insanlardır. Güvendiğiniz ve inandığınız insanlardır.

Hayatta yaşarken yaşamımızı renklendiren, en zor anlarımızda yanımızda olan, hayatı bizim için yaşanılır kılan o kadar çok sayısız paraşütler varki kıymetlerini bilelim ve onlara değer verelim. Hayatımızın güvenliğini ellerine teslim ettiğimiz paraşütümüzü katlayan insanların kimler olduğunu çok iyi bilelim. Aynı zamanda biz kimlerin paraşütünü katlıyoruz ve hazırlıyoruz işte bunu da çok iyi bilelim. Unutmayalım ki başkalarının da hayatı bizim ellerimizde. Başkalarının hayatta kalmasını sağlayacak paraşütleri de biz katlıyoruz ve hazırlıyoruz.

İşte bu gerçeği unutmadan hemen şimdi kendimize bir on dakika ayıralım ve hayatımızda paraşütümüzü katlayanları ve paraşütlerini katladıklarımızı düşünelim. Ancak o zaman bu düşünce sürecinin sonunda paraşütümüzü katlayanlara ve paraşütlerini katladıklarımıza kendimizi daha yakın hissederiz. *Çünkü; ancak o zaman paraşütümüzü katlayan insanların sayısı oranında mutlu ve paraşütlerini katladığımız insanların sayısı oranında da güvenilir olabiliriz.*

Basit gibi görünen ama etkisi büyük olan bu düşünce bizi sarsmalı. Zihnimizin ve artık darbelere dayanıklı hale gelmiş kalbimizin o yıkılmaz gibi duran duvarlarını dokuz şiddetinde bir deprem gibi sallamalı.

En azından en yakın çevremizde, evliysek eşimizin, çocuklarımız varsa da çocuklarımızın paraşütlerini her gün ve her an katladığımızı bilmemiz ve onların da aynı şekilde bizim paraşütümüzü her gün ve her an katladıklarını algılamamız hayat kalitemizin artmasını sağlayacak bir etki yapmalı.

Ve gerçek dost her zaman güvenilir olmalı. Benim için katladığı ve hazırladığı paraşütü sırtıma geçirdiğimde kalbimin derinliklerinde bir “*Kuşku*”, zihnimin derinliklerinde ise “*Acaba..!*” olmamalı. Kendisi için katladığım ve hazırladığım paraşütle de hiç tereddüt etmeden atlamalı... Öyle değil mi?